

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.I.21.905/2015/5. szám

A tanács tagjai: Dr. Csentericsné dr. Ágh Bíró Ágnes a
tanács elnöke
Dr. Cseh Attila előadó bíró
Dr. Tóth Csaba Levente bíró

A felperesek: I. rendű
II. rendű
III. rendű
IV. rendű

A felperesek képviselője: Dr. Malatinszki Iván ügyvéd

Az alperesek: I. rendű
II. rendű

Az alperes(ek) képviselője: Mészárosné dr. Deák Erika
ügyvéd I. rendűért
Dr. László Tamás jogtanácsos
II. rendűért

A per tárgya: Elbirtoklás

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó felek: I-IV. rendű felperesek

A másodfokú bíróság és a jogerős határozat száma: Kecskeméti
Törvényszék 2.Pf.20.434/2015/8.

Az elsőfokú bíróság és a határozat száma: Kiskunfélegyházi
Járásbíróság 4.P.20.237/2013/22.

Rendelkező rész

A Kúria a Kecskeméti Törvényszék 2.Pf.20.434/2015/8. számú jogerős ítéletének a felülvizsgálattal támadott részét hatályon kívül helyezi, a Kiskunfélegyházi Járásbíróság 4.P.20.237/2013/22. számú elsőfokú ítéletét ebben a körben megváltoztatja és megállapítja, hogy az I-II-III. rendű felperesek a perbeli ingatlan személyenkénti további 715/29490 tulajdoni hányadát - néhai T. L. elbirtoklással történt közbenső megszerzésére utalással - törvényes öröklés jogcímén megszerezték, amely tulajdoni illetőségekre a IV. rendű felperest özvegyi jog illeti.

A Kúria - az elsőfokú bíróság útján - megkeresi a járási hivatal földhivatali osztályát, hogy a fenti ingatlan személyenkénti további 715/29490 tulajdoni illetőségére a tulajdonjogot - néhai T. L. elbirtoklással történt közbenső megszerzésére utalással - törvényes öröklés jogcímén a IV. rendű felperes özvegyi jogával

terhelten az I. rendű felperes, a II. rendű felperes, továbbá a III. rendű felperes javára - a tulajdoni lapon III/2. sorszám alatt a megyei kormányhivatal földhivatala II. rendű alperes javára bejegyzett használati jog érintetlenül hagyása mellett - jegyezze be, ezzel egyidejűleg az I. rendű alperesnek a tulajdoni lap II/2. sorszáma alatt nyilvántartott tulajdoni illetőségét törölje.

Az I. és II. rendű alpereseket a fentiek tūrésére kötelezi.

Kötelezi az I. rendű alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I-IV. rendű felpereseknek mint együttes jogosultaknak további 143.000 (Száznegyvenháromezer) forint első-, másodfokú és felülvizsgálati eljārási költséget.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A IV. rendű felperes házastārsa, néhai T. L. (a továbbiakban: a felperesi jogelőd) 1994-ben megvásārolta testvérei, T. J. és T. B. személyenként 7.000 forint, valamint az I. rendű alperes 8.000 forint névértékű kárpótlási jegyeit. Ezekkel és a saját 7.000 forint névértékű kárpótlási jegyével az 1994. október 11-én tartott termőföldárverésen két testvére, az I. rendű alperes és a saját nevében licitált a perbeli 7 ha 9237 m² nagyságú, szántó, legelő művelési ágú - korábban a mezőgazdasági szövetkezet földhasználatában álló - ingatlanra (a továbbiakban: a perbeli ingatlan).
- [2] Az árverés eredményeként a perbeli ingatlan személyenkénti 4200/14745 tulajdoni hányadára a felperesi jogelőd és a két testvére, míg 2145/14745 tulajdoni hányadára az I. rendű alperes tulajdonjoga 1997. december 22-én árverés címén az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzésre került.
- [3] A felperesi jogelőd az árverést követően, 1994. október végén a perbeli ingatlan egészét birtokba vette, és azt a 2010. január 23-án bekövetkezett haláláig a IV. rendű felperessel együtt folyamatosan művelte.
- [4] A felperesi jogelőd a 2005. július 5-én megkötött haszonbérleti szerződéssel a perbeli ingatlan 5,007 ha nagyságú, szántó művelési ágú, „b” alrészletét bérbe adta a K. E.-G. Kft.-nek, aki azon a hozzájárulásával erdőtelepítést végzett. Ennek keretében került sor az alrészlet művelési ágának a megváltoztatására és annak az ingatlan-nyilvántartásba való bejegyzésére. Az erdősítés befejezését követően az erdőgazdálkodóként bejegyzett K. E.-G. Kft. 2009. évtől haszonbérleti díjat fizet az ingatlan-nyilvántartásban feltüntetett tulajdonostársaknak. Az I. rendű alperes részére első ízben 2010. május 6-án került sor a haszonbérleti díj átutalására.

- [5] A felperesi jogelőd halálát követően a perbeli ingatlanban fennálló tulajdonrészét gyermekei, az I-III. rendű felperesek örökölték egymás között egyenlő arányban, személyenként 1400/14745 tulajdoni hányadban, a IV. rendű felperes özvegyi jogával terhelten. Jogosultságaik 2010. május 20-án kerültek az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzésre.
- [6] A felperesi jogelőd testvérei, T. J. és T. B., az I-IV. rendű felperesekkel 2012. október 25-én kötött adásvételi szerződésben eladták a perbeli ingatlanon fennállt személyenként 4200/14745 tulajdoni illetőségeiket az I-III. rendű felpereseknek mint állagvevőknek és a IV. rendű felperesnek mint haszonélvezeti jogot vevőknek. A szerződés 2/b. pontjában rögzítették, hogy „néhai T. L. az eladóknak tulajdonát képezett kárpótlási jegyeket azoknak kibocsátását követően az 1990-es évek elején fejenként 5000 forintért megvásárolta, majd a kárpótlási árverésen eladók megbízásából eladók nevére megvásárolta a jelen adásvételi szerződésben megjelölt eladóknak tulajdonaként nyilvántartott, fejenkénti 4200/14745-öd rész tulajdoni illetőséget. Eladók a jelen szerződés aláírásával elismerik azt a tényt, hogy állagvevők édesapja az 1990-es évek elején kifizette részükre a kárpótlási árverési jegyek ellenértékét, így módon a jelen adásvételi szerződésben megjelölt földek ellenértékét kifizette, erre a tényre tekintettel eladók a jelen adásvételi szerződés aláírásakor vételár kifizetésére nem tartanak igényt.”
- [7] Az ingatlan birtokba adása iránti igényt a felperesekkel, illetve jogelődjükkel szemben az I. rendű alperes és más személy sem terjesztett elő.
- [8] A perindítást megelőzően a felperesek megkísérelték a perbeli ingatlannak az I. rendű alperes tulajdonában álló tulajdoni illetőségét is megszerezni az elbirtoklás elismerése mellett, amely elől azonban az I. rendű alperes elzárkózott.
- [9] A II. rendű alperes a perbeli ingatlanon földmérési jelek elhelyezését biztosító használati jog jogosultja.

A kereseti kérelem és az alperesek védekezése

- [10] A felperesek módosított keresetükben annak megállapítását kérték, hogy az I-III. rendű felperesek egymás között egyenlő arányban és a IV. rendű felperes özvegyi jogával terhelten elbirtoklás jogcímén megszerezték a perbeli ingatlannak az I. rendű alperes tulajdonában álló 2145/14745 tulajdoni illetőségét. Kérték a tulajdonjoguk ingatlan-nyilvántartási bejegyzése iránt az illetékes földhivatal megkeresését, továbbá az alpereseknek a fentiek túrésára kötelezését.
- [11] Hivatkoztak arra, hogy 1994-ben a kárpótlási földárverést megelőzően a jogelődjük megvásárolta a testvérei és az I. rendű alperes kárpótlási jegyeit, amelyekkel a kárpótlási földárverésen licitált. Előadták: jogelődjük a 2010-ben bekövetkezett haláláig sajátjaként használta, azóta pedig ők birtokolják és használják az

ingatlant, amely egy birtoktestet képez a tulajdonukban álló további 9 ha földterülettel. Ehhez képest a perbeli ingatlanból az I. rendű alperes tulajdoni illetőségét még az életében elbirtoklással megszerezte, ezért ennek az ingatlanhányadnak a tulajdonjoga őket, mint jogelődjük törvényes örököseit a IV. rendű felperes özvegyi jogával terhelten megilleti.

- [12] Az I. rendű alperes a kereset elutasítását kérte. Hivatkozott arra, hogy tulajdoni hányadára nézve a felperesek, illetve a jogelődjük részéről a sajátjakénti birtoklás törvényi feltételei nem valósultak meg.

Az első- és másodfokú ítélet

- [13] Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította.
- [14] Határozata indokolásában a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 121.§ (1) bekezdése felhívásával kifejtette: a felperesek és jogelődjük vonatkozásában a sajátjakénti birtoklás törvényi feltétele nem valósult meg. Megítélése szerint a peradatokból arra volt következtetés vonható, hogy az I. rendű alperes a felperesek jogelődje számára szívességből engedte át a tulajdoni hányadához tartozó ingatlanrész használatát. Álláspontja szerint ezt támasztották alá azok a tények, amelyek szerint a felperesek jogelődje az I. rendű alperes tulajdonosi jogait tiszteletben tartva a „b” alrészletű szántó haszonbérbe adása, annak művelési ága megváltoztatása, erdősítése tekintetében az I. rendű alperes hozzájárulását kérte, és az I. rendű alperes a többi társtulajdonossal együtt a haszonbérletől a haszonbérleti díjakat az erdősítés megvalósítása óta átveszi.
- [15] Az elsőfokú bíróság kiemelte: A felperesek, illetve a jogelődjük oldalán a szakadatlan tizenöt éven át tartó birtoklás sem valósult meg. Utalt arra, hogy a birtokba vételt követően a perbeli ingatlanak a „b” alrészlete 2005 júliusától a K. E.-G. Kft. használatába került, így az ingatlanak közel 6 ha nagyságú terület részét a felperesek 2005. év második felétől nem jogosultak művelni, használni.
- [16] Kifejtette továbbá, hogy a kialakult bírói gyakorlat szerint - a Ptk. 112.§ (1) bekezdésére is figyelemmel - a szívességi alapon engedélyezett földhasználat nem vezet elbirtokláshoz. Amennyiben pedig a felperesek, illetve jogelődjük birtoklása mégis elbirtoklásnak minősülne, azt az ingatlan „b” alrészletének haszonbérbe adása, az ehhez kapcsolódóan az erdőtelepítéshez, a művelési ág megváltoztatásához való hozzájárulás, illetve haszonbérleti díj felvétele - mint tulajdonosi rendelkezések - egyébként is megszakították volna. Erre tekintettel úgy ítélte meg, nem volt jelentősége annak sem, hogy a haszonbérleti szerződést az I. rendű alperes maga írta-e alá vagy sem, ezért mellőzte az indítványozott írásszakértő kirendelését.
- [17] A felperesek fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet részben megváltoztatta és megállapította, hogy az

I-III. rendű felperesek a perbeli ingatlan személyenkénti 715/29490 tulajdoni hányadát - néhai T. L. elbirtoklással történő közbenső jogszerzésére utalással - öröklés jogcímén megszerezték, amely tulajdoni illetőségekre a IV. rendű felperest özvegyi jog illeti. Megkereste az illetékes földhivatalt a tulajdonjog változásának átvezetése iránt, az alpereseket ennek tűrésére kötelezte, míg az elsőfokú bíróság ítéletének az ezt meghaladó kereset elutasítására vonatkozó rendelkezését helybenhagyta.

- [18] Határozata indokolásában elsődlegesen rögzítette: Mellőzte az elsőfokú bíróság ítéletének tényállásából azt a megállapítást, miszerint az I. rendű alperes a felperesi jogelődnek szívességi földhasználatot engedett. Az így módosított tényállást tekintette a felülbírálat alapjának.
- [19] A másodfokú bíróság álláspontja szerint a peradatok azt igazolják, hogy a kárpótlási földárverést (1994. október 11.) követően legkésőbb 1994. november 1-jével a felperesi jogelőd a perbeli ingatlan birtokába lépett, ettől az időponttól kezdve azt háborítatlanul és a perben rendelkezésre álló tanúvallomások szerint a sajátjaként használta. Kiemelte továbbá: A másodfokú eljárás során fény derült az I. rendű alperes valótlan tényelőadására, miszerint a perbeli ingatlan hasznosítására 2005. július 5-én kötött haszonbérleti szerződést és a kifüggesztett haszonbérleti ajánlatot haszonbérbe adóként ő írta volna alá. Ezek olyan körülménynek minősülnek, amelyek az I. rendű alperes szavahihetőségét a perben megkérdőjelezték.
- [20] A másodfokú bíróság a perben rendelkezésre állt tanúvallomásokra, különösen az erdőgazdálkodó törvényes képviselőjének nyilatkozatára figyelemmel az elsőfokú ítéletben rögzítettekkel szemben megállapította, hogy a perbeli ingatlant a felperesek jogelődje azt követően, hogy a kárpótlási földárverés lezajlott és a földnek a birtokba adása megtörtént, a sajátjaként használta. Ezt erősítették az árverési körülmények: valamennyi tulajdonostárs nevében a felperesek jogelődje járt el, testvéreivel a kárpótlási jegyek értékesítését peren kívül rendezték.
- [21] A másodfokú bíróság utalt arra is, hogy miután a haszonbérleti szerződést nem az I. rendű alperes írta alá, egyéb erre vonatkozó bizonyíték hiányában nem állapítható meg, hogy az elbirtoklási idő alatt az I. rendű alperes részéről a Ptk. 112.§ (1) bekezdése szerinti olyan tulajdonosi rendelkezés történt volna, amely alkalmas lett volna a Ptk. 124.§ (1) bekezdés b) pontja értelmében az elbirtoklás megszakítására. Az első haszonbér átutalására az I. rendű alperes részére 2010. május 6-án került sor, azaz az elbirtoklási idő 1994. november 1-jei kezdő időpontjához képest tizenöt év elteltét követően, így - még ha a haszonbér felvétele rendelkező cselekménynek is volna tekinthető -, az az elbirtoklási idő bekövetkezte után történt.
- [22] A másodfokú bíróság ugyanakkor rámutatott arra, hogy a kárpótlási jegyek megvásárlása a felperesek jogelődje részéről a házastársi közös vagyonból történt, amire tekintettel a felperesek jogelődje

nem lehetett abban hiszemben, hogy a perbeli ingatlan egészét a sajátjaként használja. A kárpótlási jegyek megszerzéséhez felhasznált pénzeszközök eredete folytán legfeljebb abban a tudatban lehetett, hogy az ingatlant mint a házastársi közös vagyon részét a házastársával közösen művelik, hasznosítják. Minderre tekintettel a keresettel szemben - hangsúlyozta a másodfokú bíróság - érvényesül a házasságról, a családról és a gyámságról szó 1952. évi IV. törvény (a továbbiakban: Csjt.) 27.§-ának a házastársi közös vagyonra vonatkozó vételeme. E törvényhely szerint ugyanis a házasság megkötésével a házastársak között a házasság életközösség idejére házastársi vagyonközösség keletkezik. Ennek megfelelően a házastársak osztatlan közös tulajdona mindaz, amit a házassági életközösség ideje alatt akár együttesen, akár külön-külön szereztek, kivéve azt, ami valamelyik házastárs különvagyonához tartozik.

- [23] Ehhez képest a másodfokú bíróság álláspontja szerint, a felperesek jogelődje esetében az I. rendű alperes nevén álló tulajdoni illetőség 1/2 része vonatkozásában állapítható meg, hogy azt a sajátjaként használta és művelte, ezért az I. rendű alperes tulajdoni illetősége 1/2 része tekintetében vonható le az a következtetés, miszerint az I-III. rendű felpereseknek az öröklés címén történő tulajdonszerzése - a jogelődjük 2009. október 31-én bekövetkezett elbirtoklására történő utalásra - megvalósult. Minderre tekintettel a keresetet a másodfokú bíróság az I. rendű alperesi tulajdoni illetőségének 1/2 része tekintetében találta teljesíthetőnek.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [24] A jogerős ítélet ellen a felperesek terjesztettek elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben a jogerős ítéletnek a keresetüket elutasító rendelkezését sérelmezve - tartalmilag - a jogerős ítélet részben történő hatályon kívül helyezését és keresetüknek megfelelően annak megállapítását kérték, hogy az I. rendű alperes tulajdoni hányadának egészét elbirtokolták. Ennek megfelelően kérték az I-III. rendű felperesek tulajdonjogának és a IV. rendű felperes haszonélvezeti jogának bejegyeztetését.
- [25] A felperesek hivatkoztak arra, hogy a másodfokú bíróság ítélete meghozatalakor a Csjt. 27.§ rendelkezéseit tévesen alkalmazta. Utaltak a Ptk. 121.§ (4) bekezdésében foglaltakra, amely álláspontjuk szerint a jelen ügyben akként értelmezendő, hogy „az egész ingatlanon belül az alperesi tulajdoni illetőségre vonatkozó elbirtoklási igény nem osztható meg”. Álláspontjuk szerint a föld birtokba vételét követően jogelődjük a föld egészét birtokolta és használta, annak tulajdoni hányadok szerinti használati megosztására soha nem került sor. A használat során történt erdőtelepítéskor értelemszerűen a haszonnal kecsegtető földrészlet került erdősítésre, de azt követően sem történt olyan használati megosztási megállapodás, amely különbséget tett volna az erdő és az

egyéb művelési ágú ingatlanrészek használata között. Álláspontjuk szerint a Ptk. 121.§ (4) bekezdésében foglaltakra figyelemmel a föld egy részének elbirtoklására vonatkozó rendelkezésnek akkor lett volna helye, ha az alperesi tulajdoni illetőségnek megfelelő területnagyság elkülönített használatára sor került volna.

- [26] Utaltak arra, hogy a Csjt. 27.§-ának alkalmazására azért sem kerülhetett volna sor a másodfokú bíróság részéről, mert az elbirtoklás eredeti megszerzés, és érvelésük szerint a kárpótlási jegyek megszerzésének körülményei az elbirtoklási perben irrelevánsak.
- [27] Érvelésük szerint a bírói gyakorlat egységes abban, hogy a házastársi vagyonközösséghez tartozó vagyonnal a házasfelek külön-külön rendelkezhetnek. Álláspontjuk szerint a jogerős ítéletnek a házastársi vagyonközösséghez tartozó, a kárpótlási jegyek kifizetésére vonatkozó rendelkezésének utólagos figyelembevételére jogszabálysértő. A törvényszék ezzel a rendelkezésével ugyanis kvázi utólag osztotta meg jogelődjük és a IV. rendű felperesnek a házastársi vagyonközösségét, holott ilyen megosztás senkinek nem állt szándékában. Ezzel összefüggésben hivatkoztak arra, hogy az iratokhoz csatolt hagyatékátadó végzés és az annak mellékletét képező hagyatéki tárgyalási jegyzőkönyv által igazoltan a IV. rendű felperes részéről nem merült fel házastársi vagyonközösségi igény, a hagyaték átadására a törvényes öröklés rendje szerint került sor.
- [28] További jogszabálysértésként hivatkoztak arra, hogy a másodfokú bíróság túlterjeszkedett a kereseti kérelmen, amikor a hagyatékátadó végzésben rögzített öröklési rendet figyelembe vevő felperesi álláspont ellenére utólagosan felülbírált a hagyatékátadó végzést. Ezzel a Pp. 215.§-ában foglaltakat sértette meg jogerős ítéletében a másodfokú bíróság.
- [29] Az alperesek felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztettek elő.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [30] A felülvizsgálati kérelem alapos.
- [31] A Pp. 270.§ (2) bekezdésének és a Pp. 275.§ (3) és (4) bekezdéseinek együttes értelmezéséből következően az eredményes felülvizsgálat alapja az anyagi jogi jogszabálysértés, vagy az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatással bíró eljárási jogszabálysértés megvalósulása.
- [32] A felperesek felülvizsgálati érvelése részben eljárásjogi, részben anyagi jogi jogsértésekre irányult. Ezek összefüggése miatt a Kúria elsődlegesen azt vizsgálta, hogy a másodfokú bíróság a jogerős ítélet meghozatalakor - annak a felülvizsgálattal támadott részét illetően - az ügy érdemére kiható eljárási szabálysértést követett-e el.
- [33] A felperesek eljárásjogi szabálysértésként lényegében azt kifogásolták, hogy a másodfokú bíróság a fellebbezési szakban a Csjt. rendelkezéseit a felek ez irányú kérelme és bizonyítás lefolytatása nélkül, továbbá a már megtörtént hagyatékátadásra

tekintet nélkül alkalmazta, ezzel a kereseti kérelmen túlterjeszkedve.

- [34] Ezzel összefüggésben a Kúria a következőkre mutat rá: Az elsőfokú bíróságnak a keresetet teljes egészében elutasító rendelkezése ellen a felperesek terjesztettek elő fellebbezést az elsőfokú ítélet megváltoztatása, keresetüknek helyt adó ítélet meghozatala érdekében. Az I. rendű alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte, míg a II. rendű alperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő. A fellebbezés és az ellenkérelem a kárpótlási jegyek megvásárlásának fedezetét, forrását nem érintette, ahogyan az elsőfokú eljárásnak sem volt tárgya ez a kérdés. Így arra vonatkozóan, hogy IV. rendű felperes férje a házastársi közös vagyonból vagy különvagyonából vette-e meg a kárpótlási jegyeket, tényállításokra és bizonyítás lefolytatására nem került sor. Ebben a körben a bíróságok a feleket nem nyilatkoztatták, ezáltal nem került meghatározásra a bizonyítási teher [Pp. 164.§ (1) bek.] sem, továbbá ehhez képest a Pp. 3.§ (3) bekezdése szerinti tájékoztatás sem történt meg. Összességében az állapítható meg, hogy ezt a kérdéskört a bíróságok nem tették a per anyagává. Ebből az következően a házastársi közös vagyonra vonatkozó, a Csjt. 27.§-a szerinti vélelem megdöntésére a felpereseknek nem volt lehetősége, erre mint releváns tényre vonatkozó, a Pp. 3.§ (3) bekezdése szerinti tájékoztatást sem kaptak.
- [35] Lényeges továbbá, hogy a másodfokú bíróság a fellebbezési szakban a Pp. 253.§ (3) bekezdése értelmében csak a fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelem keretei között (Pp. 247.§) változtathatja meg a támadott ítéletet. A Csjt. 27.§-a alapján házastársi közös vagyoni vélelemre alapított igényt azonban az e tekintetben egyébként érdekelt IV. rendű felperes nem érvényesített - a jelen perfelállás mellett nem is érvényesíthetett.
- [36] A felülvizsgálati kérelemben előadott további hivatkozásokat illetően a Kúria rögzíti: a Csjt. 27.§-a alkalmazásával a másodfokú bíróság nem a Pp. 215.§-ában foglaltakat sértette meg, hanem a fentebb hivatkozott Pp. 253.§ (3) bekezdését. A felperesek által hivatkozott eredeti szerzősmódnak és a használati megosztás hiányának a felülvizsgálati kérelem elbírálása szempontjából nem volt jelentősége, a Ptk. 121.§ (4) bekezdésének alkalmazhatósága az ügyben fel sem merült.
- [37] Minderre tekintettel a másodfokú bíróság a családjogi szabályok alkalmazásával a fellebbezés elbírálása során a kérelemhez kötöttség elvét megsértve járt el, ezáltal lényeges eljárási szabályt sértett. Ez a szabálysértés az ügy érdemi elbírálására kihatással volt, hiszen a másodfokú bíróság által megállapított elbirtoklást ezáltal csak a perbeli ingatlanrész 1/2 részére vonatkoztatta.
- [38] A Kúria szükségesnek látja kiemelni a következőket is: Az elbirtoklás mint dologi jogi igény fennálltának törvényi előfeltételeit a Ptk. 121.§ (1) bekezdésében foglaltak szerint kell

vizsgálni. A kárpótlási jegyek kérdésköre az I. rendű alperes által az elsőfokú eljárásban állított szívésségi használattal állt összefüggésben. Az I. rendű alperes ugyanis a felperesi jogelőd sajátjakénti birtoklását - az általa engedett szívésségi használatot mint jogcímes birtoklást állítva - vitatta, ezzel függött össze az árverési vétel eltérő előadása, ezen belül a kárpótlási jegyek megvásárlásának kérdésköre. Miután a másodfokú bíróság a szívésségi használattal kapcsolatos elsőfokú ítéleti megállapítást - éppen az I. rendű alperes szavahihetőségét értékelve és a peradatok ennek ellentmondó jellege miatt - mellőzte, a szívésségi használat kérdésköre a tényállásnak már nem eleme, és a per főtárgyát illetően az ezzel kapcsolatos korábbi hivatkozások közömbössé váltak. A kárpótlási jegyek megszerzésének módja, annak eredeti fedezete, illetve forrása így irrelevánssá vált.

- [39] Ezzel összefüggésben a Kúria azt is kiemeli, hogy az elbirtoklás kizárólag a felperesi jogelőd személyéhez kapcsolódott, ezzel ellentétes előadást a felek egyike sem tett, és attól eltérő egyéb peradat sem merült fel.
- [40] A kifejtettekből következően a másodfokú bíróság a jogerős ítéletet lényeges eljárási szabály megsértésével hozta meg, amelynek az ügy érdemi elbírálására kihatása volt, ezért a Kúria a jogerős ítéletnek a felülvizsgálattal támadott rendelkezését a Pp. 275. (4) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte és a jogszabályoknak megfelelő határozatot hozott tekintettel arra, hogy az elbirtoklás együttes feltételei [Pp. 121.§ (1) bek.] az I. rendű alperes tulajdonát képező tulajdoni illetőség egészére fennálltak.

Záró rész

- [41] A felülvizsgálattal érintett jogerős ítéleti rendelkezés megváltoztatása folytán a felperesek az első-, a másodfokú és a felülvizsgálati eljárásban is pernyertesek lettek, ezért a Pp. 270.§ (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján a Kúria az I. rendű alperest mindhárom fokú, további eljárási költség megfizetésére kötelezte, amely a felperesek jogi képviseletével kapcsolatban felmerült, a 32/2003. (VIII.22) IM rendelet 3.§ (2) és (5) bekezdései szerint megállapított összegű ügyvédi munkadíjból áll.
- [42] Az elsőfokú bíróság útján elrendelt földhivatali megkeresés az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény végrehajtásáról szóló 109/1999. (XII. 29.) FVM rendelet (Inyvtv.vhr.) 86.§-án és 87.§ (1) bekezdésén alapul
- [43] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274.§ (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.
- [44] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a Pp. 271.§ (1) bekezdés e) pontja zárja ki.

Budapest, 2016. június 29.

. Csentericsné dr. Ágh Bíró Ágnes s.k. a tanács elnöke, Dr.
Cseh Attila s.k. előadó bíró, Dr. Tóth Csaba Levente s.k. bíró